

Країнознавчий матеріал на заняттях з німецької мови

Постановка проблеми. Країнознавство - це: 1) наука і навчальна дисципліна, яка займається комплексним вивченням країн, систематизує та узагальнює різноманітні дані про їх місцезнаходження, природу, населення, господарство, історію, право, культуру, зовнішню політику, місце в системі міжнародних відносин тощо; 2) комплексне вивчення країн або великих регіонів з метою виявлення на конкретних територіях загальних закономірностей, які встановлюються політичною, фізичною й економічною географіями [3, с.7]. Важливим аспектом вивчення іноземної мови є вивчення її країнознавчого аспекту. При оволодінні німецькою мовою формується комунікативна компетентність складовою якої є і країнознавча.

Метою дослідження є описати шляхи формування країнознавчої компетентності в закладах загальної середньої освіти.

Результати дослідження. Країнознавча компетентність – це знання учнів про країну, мова якої вивчається. Навчанням країнознавства в закладах загальної середньої освіти приділяється значно менше уваги як, наприклад, формуванню лексичних та граматичних навичок, розвитку вмінь читання та аудіювання. На сучасному етапі розвитку методики викладання іноземних мов дослідники виділяють три основні цілі навчання іноземної мови як мови міжнародного спілкування і комунікації. Зазначено, що іноземна мова повинна вивчатися в нерозривній єдності зі світом і культурою народів, що говорять цими мовами. До основних компонентів іноземної культури відносять наступні елементи: повсякденну поведінку; традиційно-побутову культуру; традиції, а також обряди, які можна сприймати як традиції; національні картини світу, які відображають специфіку сприйняття навколишнього світу; художню культуру, яку можна також віднести до елементів етнографії та етнології. Наголошено, що при включенні аспектів міжкультурної комунікації в зміст навчання іноземної мови необхідно використовувати автентичні матеріали для її засвоєння [2]. Виходячи з вище сказаного, варто зазначити, що саме навчаючи країнознавству Німеччини ми формуємо не лише комунікативну компетентність, а мотивуємо учнів до вивчення німецької мови загалом. На мою думку, навчити мові можна шляхом підбору цікавих країнознавчих матеріалів, зокрема текстів про освіту, історію, моду, освіту Німеччини. Вчитель дидактизує підібраний матеріал шляхом створення системи вправ для засвоєння і порівняння цих фактів з Україною.

Важливу роль у формуванні уявлень про культуру країни є подача матеріалу в порівнянні двох культур. Це стимулює учнів до пізнавальної активності. Пізнавальна діяльність полягає, перш за все, у набутті інформації про культуру країни. Одним з її яскравих прикладів можуть бути дитячі вірші «Elfchen», які часто пов'язані з історичними подіями, видатними людьми і

звичаями країни. Художні тексти дозволяють учню пов'язати одержані відомості з його життєвим досвідом, знаннями певної епохи, традицій. Робота з віршами спонукає інтерес до культурних пошуків.

Ще одним з проявів культури і традицій країни є національна кухня. Німецька кухня – це нескінченна різноманітність місцевих кулінарних традицій. Смажені ковбаски з капустою, пиріг з цибулі, котлети по-берлінські, гострий браунколь – більше тридцяти німецьких регіональних кухонь задовольняють будь-якого гостя. Всі бажають один одному „Guten Appetit!“ Без запрошення в будинок приходять тільки хороші друзі [5].

З одного боку всі матеріали повинні бути повністю узяті з оригінальних німецьких джерел, з другого боку вони мають викликати інтерес школярів, спонукаючи їх до порівняння власної культури з культурою і досвідом однолітків в країні мови, що вивчається. Робота над такими матеріалами дає учням можливість розширити їх кругозір та лінгвістичні знання, створює не тільки умови для активізації пізнавальної діяльності, але і виховує такі якості як почуття поваги до іншої культури [1, с.42-43].

Формування країнознавчої компетенції слід розпочинати уже на молодшому ступені навчання. Вчитель підбирає лічилки, пісні, вірші, через матеріал яких учні знайомляться з традиціями та звичаями Німеччини, дізнаються багато фактів про мову та культуру. Крім цього можна підібрати коротенькі фільми, де сухі факти про Німеччину висвітлюються в ігровій формі, у формі реклами або ж голосами персонажів мультфільмів. Це мотивує молодших школярів і до вивчення мови.

При використанні під час навчання іноземних мов лінгвокраїнознавчого матеріалу слід використовувати додатковий різноманітний мовний матеріал – різноманітні тексти, аудіо матеріали, навчальні відеофільми, художні фільми та твори літератури. При відборі країнознавчої інформації слід акцентувати увагу учнів на теми і проблеми, актуальні для відповідної вікової групи.

Висновки. Таким чином, чим більше учні дізнаються про країну, мова якої вивчається, тим успішніше вони вивчатимуть і мову. При підготовці країнознавчих матеріалів слід надавати більше уваги стимулюванню і раціоналізації пізнавальної діяльності учнів, а також формуванню їх країнознавчої компетентності. В процесі навчання німецькій мові слід проводити різноманітні види занять: семінари, віртуальні екскурсії, конференції, вікторини, узагальнення матеріалу, олімпіади, матеріал до яких готувати із залученням нової країнознавчої інформації.

Список використаних джерел

1. Арияк М.А. Лингвострановедение в преподавании иностранных языков в старших классах средней школы. *Иностранные языки в школе*. 1990. №2. С.42-44.
2. А. В. Козак, Л. М. Близнюк - Міжкультурна комунікація у вивченні німецької мови. *Наукові записки Національного університету «Острозька*

- академія*»: серія «Філологія»: науковий журнал. Острог : Вид-во НаУОА, 2021. Вип. 12(80). С. 143–146.
3. Лизогуб В. А. Країнознавство: курс лекцій. Харків: Право, 2017. 368 с.
4. Сафонова В.В. Культуроведение в системе современного языкового образования. *Иностранные языки в школе*. 2001. №3. С.25-34
5. <https://naurok.com.ua/kra-noznavstvo-teoriya-78162.html>
6. https://www.researchgate.net/publication/348909461_Krainoznavcij_komponent_na_zanatti_z_nimeckoi_movi_kriz_prizmu_videomaterialiv

Близнюк Л.М., канд. філол. наук, доцент,
доцент кафедри німецької філології,
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Хойна Д. М., здобувач освіти першого
(бакалаврського) рівня вищої освіти,
Волинський національний університет імені Лесі Українки

Цифрові технології в шкільній освіті та у вивченні іноземної мови

Постановка проблеми. Стрімкий розвиток цифрових технологій відіграє усе більшу роль в освітньо-навчальному процесі, сприяючи його доступності, відкритості та якості. Цифрові технології надають велику кількість можливостей для легкого сприйняття та обробки інформації серед школярів. Однак, важливі не лише самі інформаційні технології, а і їх правильний підбір, поєднання й управління ними з метою налагодження ефективної роботи. Таким чином, враховуючи важливість явища цифровізації, вважаємо необхідним його детальне дослідження у шкільній освіті, а саме у вивченні іноземної мови.

Мета дослідження. Мета роботи полягає у визначенні особливостей цифровізації у шкільній освіті та у вивченні іноземної мови та передбачає виконання наступних завдань:

- розглянути, як наукова література визначає явище цифровізації;
- проаналізувати рівень цифровізації в освітньо-навчальному процесі, чи сприяє цифровізація покращенню якості освіти;

Результати дослідження. Цифровізація–відображення сучасної парадигми розвитку суспільства, коли конкурентоспроможність та ефективність постають як життєво необхідні якості. *«Цифровізація сприяє спрощенню освітнього процесу, роблячи його більш гнучким, пристосованим до реалій сучасного дня»* [2, с. 188].

Р.Потапова вважає, що серед *«навчальних дисциплін, що вивчаються, важко, мабуть, знайти іншу таку дисципліну, при викладанні якої, ідея використання різного роду технічних засобів навчання знаходила б настільки ж активний відгук, як у практиці викладання іноземних мов»* [4, с. 364].

Варто зауважити, що на сьогоднішній день, кількість технологій, що використовуються під час вивчення іноземних мов у школі, стала надзвичайно різноманітною та ключовою у мовній практиці.